

Ideoita sanaleikkeihin luokkien 1–3 oppilaille

Sanat ovat taianomaisia

Jo yhdellä sanalla voimme saada asioita tapahtumaan. Millaisia taikasanoja voisimme keksiä yhdessä? Esimerkkejä taikasanoista: ei, tule, katso, lopeta jne.

Luokaa uusia sanoja

Valmistelut:

- Tulosta yhdyssanaluettelo ja leikkaa sanat niin, että esimerkiksi sanasta ”lumisade” tulee kaksi sanaa, ”lumi” ja ”sade”.
- Laita kaikki sanat laatikkoon tai purkkiin.

Tämä harjoitus kehittää mielikuvitusta ja tarinankerrontaa. Luokaa uusia yhdyssanoja leikatuista sanoista. Osallistujat ottavat laatikosta kaksi lappua ja yhdistävät ne. Esimerkiksi sanoista lumi ja kaakao voi tulla lumikaakao tai kaakaolumi (lumipallo, kaakaojauhe).

Vaihtoehto 1: Oppilaat yhdistävät uusia sanoja ja selittävät vuorotellen, mitä uudet sanat tarkoittavat, mitä niillä voi tehdä, missä kyseisen esineen/ilmiön voi nähdä, kuka sitä käyttää jne.

Vaihtoehto 2: Oppilaat yhdistävät uusia sanoja ja piirtävät kuvan uudesta sanasta. Sitten he selittävät uuden sanan muille.

Kirjoittakaa pikarunoja

Valmistelut:

- Tulosta jokin kuva esim. sivustolta pixabay.com tai pexels.com. Kuvassa voi olla esimerkiksi kaunis maisema, erikoinen rakennus tai jokin eläin.
- Ota esille paperia ja kyniä.

Istu oppilaiden kanssa piirissä. Näytä kuva ja aseta se piirin keskelle lattialle. Kukin oppilas saa vuorollaan sanoa lauseen tai sanan kuvasta. Opettaja kirjoittaa kaikkien lauseet/sanat ylös ja kokoaa ne runoksi. Lue runo ja anna osallistujien tunnistaa siitä omat sanansa. Kirjoita runo puhtaaksi ja ripusta seinälle kuvan kanssa.

Sanat ja tunteet

Valmistelut:

- Kirjoita lapuille sanoja ja pane laput purkkiin tai laatikkoon.

Esimerkkisanoja: mandariini, kerrostalo, postilaatikko, aamu, lyijykynä, lihapulla jne.

Istukaa tai seiskää piirissä. Oppilaat ottavat purkista sanan, jonka kaikki vuorotellen lausuu eri tavoin tunteella. Esimerkiksi sana kerrostalo. Sano se vihaisena, iloisena tai väsyneenä. Oppilaat saavat keksiä lisää tunteita ilmaistavaksi sanan avulla.

Kauniit sanat

Valmistelut:

- Paperia, kyniä ja esim. värikyniä tai liituja.

Jokainen oppilas kirjoittaa kolme mielestään kaunista sanaa (ei henkilöiden, jalkapallojoukkueiden, kaupunkien tai vastaavien). Sitten he valitsevat omista sanoistaan mielestään kaikkein kauneimman, kirjoittaa sen paperille ja piirtää siihen liittyvän kuvan. Kuvat voitte ripustaa seinälle, ja lukea sieltä luokan kauneimmat sanat.

Sanatalo

Valmistelut:

- Rakenna sanatalo: tulosta talon kuva tai ikkunat, väritä ja ripusta seinälle. Vaihtoehtoisesti voit piirtää oman talon.

Kerätkää vaikeita sanoja tai uusia, joita luette tai kuulette esim. viikon aikana. Kirjoittakaa sanat lapuille ja kiinnittäkää ne taloon. Viikon lopussa käytte sanat läpi ja mietitte yhdessä, muistatteko, mitä ne tarkoittavat.

KORIPALLO

LENTOKONE

UIMA-ALLAS

JOULUKUUSI

HAMMASHARJA

POTKULAUTA

KYLPYAMME

PALAPELI

LUMIUKKO

HUVIPUISTO

TALVITAKKI

KOULUREPPU

MANSIKKAHILLO

PIKKUSISKO

PIANOTUNTI

VALOKUVA

PANNUKAKKU

PALOAUTO

SILMÄLASIT

ISOÄITI

KUMISAAPPAAT

PORKKANALAATIKKO

HIRVIAITA

HAMMASKEIJU

HAJUVEESI

HUUTOKAUPPA

UNIHIIEKKA

PARTAHÖYLÄ

TIIKERIKAKKU

KIELIPOLIISI

HÄTÄJARRU

KAHVIMAITO

BANAANIKÄRPÄNEN

